

Mye nordlys og lite søvn

**Godt kledd for vinter-
natten står fire herrer
klar utenfor
Polarlightcenter i
Laukvik i Lofoten.**

KJELL OVE STORVIK

Blikket er rettet opp mot nattehimmelen, og flere kameraer står klare på sine stativer. Høyt der oppe dreier himlingen sakte rundt polstjerna, og ute i nordvest er det en svak antydning til det de alle venter på, - nordlyset, et nesten usynlig grønt blaff der solvinden treffer jordas magnetfelt. Om noen minutter vil kanskje det grønne blaffet vokse til et flammende nordlys over hele himmelen.

I år er det 400 år siden den første kikkerten ble oppfunnet i Middelburg i Nederland.

De fire hobbyastronome Theo Korsuize, Jan Koeman, Rijk-Jan Koppejan og Erik Verheesen fra Middelburg bestemte seg for å kombinere jubileet med sin interesse for nordlys. Dermed la de ut på en aldri så liten ekspedisjon til Rob og Theresia van Nieuwenhoven som driver Polarlightcenter i Laukvik.

- Vi er storfornøyde, det var fantastisk nordlys allerede første kvelden, sier Rijk-Jan Koppejan.

- Det blir ikke så mye

søvn. Vi er mest opptatt av å få med oss nattehimmelen. Og så er det jo mange spennende ting å oppleve om dagen også. Sove kan vi jo gjøre når vi kommer hjem.

For det er mye å prate om på det gamle samfunns-
huset i Laukvik som nå er bygget om til observatorium og bolig. Fra en monitor på veggen i oppholdsrommet kan man følge utvikling i nordlysaktivitet direkte. Rob van Nieuwenhoven har utdanning som elektronisk instrumentmaker, og han har utviklet helt egne instrumenter for å følge nordlysets aktivitet, instrumenter han er alene om å ha.

- Vi møttes hjemme i Nederland for noen år siden, sier Rijk-Jan Koppejan. På vei hjem fra et besøk hos Rob og Theresia fikk jeg en melding om at nå måtte jeg dra ut og observere nordlyset. Nordlys er sjelden i Nederland, men der var det, og Rob visste at det kom.

- Nå er vi her i Laukvik i en uke, og bedre sted å se nordlyset enn dette tror jeg ikke finnes, for her får vi vite alt om fenomenet aurora borealis.

Både nordlysforskning og astronomi henger nært sammen med forståelsen av at vi befinner oss på en liten planet som svever rundt i et uendelig stort

verdensrom. Hvor hadde vi vært uten kikkerten? Det var oppfinnelsen av den i 1608 i Middelburg som raskt førte til at den tids vitenskapsmenn i Europa rettet blikket ut mot nattehimmelen og fant ut at vi svevde rundt blant andre planeter. Da er det kanskje ikke så rart at det finnes en meget aktiv astronomisk forening i Middelburg, der kikkerten ble oppfunnet.

Lofotinger, som nordlener flest, har vokst med nordlyset som nabo og fast følgesvenn på vinterhimmelen, enten vi har gått på tur eller stått på et båtdekk. Kanskje skjønner vi enda ikke helt denne fasinasjonen folk fra andre steder i verden har for «vårt lys», og at det kan være begynnelsen på en helt ny turistsatsning. Rob van Nieuwenhoven har utviklet unike instrumenter både for å kunne observere og forutsi nordlyset, og han besitter også en unik kunnskapsdatabase som går helt tilbake til da han leste om Nansen som guttunge.

Mer info:
www.polarlightcenter.com
www.landsbergen.net
www.inventionofthetelescope.eu/

Theo Korsuize, Jan Koeman, Rijk-Jan Koppejan og Erik Verheesen sammen med Rob og Theresia van Nieuwenhoven og Gert-Jan Zeestraten.

FOTO: KJELL OVE STORVIK

POLARLIGHTCEN